

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2012. június 7.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — A közúti közlekedési szabályok megsértése miatt pénzbírságot kiszabó, valamint az ellenőrző pontok levonását kimondó közigazgatási határozattal szembeni jogorvoslati jogot el nem ismerő nemzeti szabályozás — Kizárólag belső jellegű helyzet — A kérelem elfogadhatatlansága”

A C-27/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Administrativen sad Sofia-grad (Bulgária) a Bírósághoz 2011. január 17-én érkezett, 2010. december 27-i határozatával terjesztett elő az előtte

Anton Vinkov

és

a **Nachalnik Administrativno-nakazatelna deynost** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök, C. Toader (előadó) és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a holland kormány képviseletében C. Wissels és B. Koopman, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében R. Troosters és V. Savov, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: bolgár.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményhez csatolt, Strasbourgban, 1984. november 22-én aláírt 7. jegyzőkönyv (a továbbiakban: 7. jegyzőkönyv) 2. cikkének, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. és 48. cikkének, az EUMSZ 67., EUMSZ 82. cikknek és az EUMSZ 91. cikk (1) bekezdése c) pontjának, az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján megkötött, a járművezetéstől való eltiltásról szóló egyezménynek, amelynek tagállamok általi elfogadását az 1988. június 17-i tanácsi aktus szorgalmazta (HL C 216., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás: 19. fejezet, 8. kötet, 189. o.; a továbbiakban: járművezetéstől való eltiltásról szóló egyezmény), a közúti közlekedési szabályok megsértésével kapcsolatos eljárásokban folytatandó együttműködésről, és az ilyen bűncselekmények miatt kiszabott pénzbírságok és pénzbüntetések végrehajtásáról szóló, a schengeni megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény létesítette végrehajtó bizottság által 1999. április 28-án jóváhagyott megállapodásnak (HL 2000. L 239., 428. o.; magyar nyelvű különkiadás: 19. fejezet, 2. kötet, 390. o.; továbbiakban együttműködési megállapodás) és a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-i 2005/214/IB tanácsi kerethatározatnak (HL L 76., 16. o; a továbbiakban: kerethatározat) az értelmezése.
- 2 Ezt a kérelmet az A. Vinkov bolgár állampolgár és a Nachalnik Administrativno-nakazatelna deynost [fővárosi belügyi igazgatóság] közötti jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya a bolgár közúti rendőrség 20 BGN pénzbüntetést kiszabó, valamint több büntetőpont levonását kimondó határozata.

Jogi háttér

A 7. jegyzőkönyv

- 3 A 7. jegyzőkönyvnek a büntetőügyekben a fellebbezéshez való jogról szóló 2. cikke így rendelkezik:

„(1) Annak, akit bíróság bűncselekmény miatt elítélt, joga van arra, hogy a bűnössége megállapítását, illetőleg a büntetés kiszabását tartalmazó ítéletet felsőbb bírósággal felülbíráltassa. E jog gyakorlását, ideértve azokat az okokat is, melyekre alapítva a jogok gyakorolhatók, jogszabályban kell szabályozni.

(2) E jogot korlátozni lehet a jogszabályok által meghatározott kisebb jelentőségű bűncselekmények esetében [...]”

Az uniós jog

A járművezetéstől való eltiltásról szóló egyezmény

- 4 A járművezetéstől való eltiltásról szóló egyezmény 2. cikke előírja:

„A tagállamok vállalják, hogy ezen egyezmény rendelkezéseivel összhangban együttműködnek, azzal a céllal, hogy azok a járművezetők, akiket egy nem a lakóhelyük szerinti tagállamban eltiltottak a vezetéstől, ne mentesüljenek az eltiltásuk következményei alól, ha elhagyják a szabálysértés szerinti tagállamot.”
- 5 Az említett egyezmény 3. cikke (1) bekezdésének értelmében:

„A szabálysértés szerinti tagállam késedelem nélkül értesíti a lakóhely szerinti tagállamot minden, a melléklet szerinti magatartásból eredő szabálysértés miatti járművezetéstől való eltiltásról”.

6 Ugyanezen egyezmény 8. cikke (1) bekezdésének értelmében az értesítés mellé csatolnak számos információt, amelyek többek között a szabálysértés szerinti tagállamnak azokra a jogszabályaira vonatkoznak, amelyek alapján a járművezetéstől való eltiltást kiszabták, valamint az eltiltó határozat végrehajtására.

7 Az említett 8. cikk (3) bekezdésének értelmében:

„Ha az (1) és (2) bekezdéssel összhangban [a szabálysértés helye szerinti tagállam által a lakóhely szerinti tagállamnak] átadott információ elégtelennek bizonyul az egyezmény alapján hozandó [eltiltó] határozathoz, különösen abban az esetben, ha kétely merül fel azzal kapcsolatban, hogy az érintett személy számára megfelelő lehetőséget biztosítottak a saját védelmére, a lakóhely szerinti tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai felkérlik a szabálysértés szerinti tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságait a szükséges kiegészítő adatok késedelem nélküli rendelkezésre bocsátására”.

Az együttműködési megállapodás

8 Az együttműködési megállapodás 2. cikke (1) bekezdésének szövege az alábbi:

„A Szerződő Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy egymással a lehető legszélesebb körűen együttműködnek a közúti közlekedési szabályok megsértésével kapcsolatos eljárásokban és az ilyen esetek miatt meghozott határozatok végrehajtása során, e megállapodás rendelkezéseinek megfelelően”.

9 Az említett megállapodás 6. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„(1) E megállapodás értelmében a határozatok végrehajtásának átvételét csak akkor lehet kérni, ha:

a) a határozat elleni minden jogorvoslati lehetőséget kimerítettek, és a határozat a megkereső Szerződő Fél területén végrehajtható;

[...]

d) a határozat olyan személyre vonatkozik, aki a megkeresett Szerződő Fél területén lakik, vagy általában ott tartózkodik;

e) a kiszabott pénzbírság vagy pénzbüntetés összege legalább 40 euró.

[...]”

A kerethatározat

10 A kerethatározat 1. cikke a) pontjának értelmében „határozat” „a természetes vagy jogi személy által fizetendő pénzbüntetést elrendelő jogerős határozat, amennyiben a határozatot [...] a kibocsátó állam bírósága a kibocsátó állam joga szerinti bűncselekmény tekintetében hozta”.

11 Ugyanezen kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy valamely határozat „továbbítható azon tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak, amelyben az a természetes vagy jogi személy, akinek a terhére a határozatot hozták, vagyonnal vagy jövedelemmel rendelkezik, ahol szokásos tartózkodási helye, illetve jogi személy esetében bejegyzett székhelye található”.

12 A kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy „a kibocsátó államban büntetendő és a kibocsátó állam joga által meghatározott bűncselekmények esetében, e kerethatározat értelmében és a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelése nélkül [...] el kell ismerni és végre kell hajtani” azon határozatokat, amelyek a közúti közlekedés szabályait sértő magatartásra vonatkoznak”.

- 13 E célból az említett kerethatározat 20. cikkének (3) bekezdése így rendelkezik:

„Amennyiben a 4. cikkben említett tanúsítvány alapján felmerül annak lehetősége, hogy a [z EU-]Szerződés 6. cikkében biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek sérültek, a tagállamok ellenezhetik a határozatok elismerését és végrehajtását. [...]”

A bolgár jog

A polgári perrendtartás

- 14 A polgári perrendtartás 628. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A bolgár bíróság, ha valamely, az Európai Unió intézményei által hozott jogi aktus értelmezése vagy érvényességének értékelése a jogvita helyes elbírálása szempontjából szükséges, előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjeszt az Európai Unió Bírósága elé”.

- 15 Az említett 629. cikkének értelmében az utolsó fokon eljáró bíróság köteles értelmezésre irányuló előzetes döntéshozatal iránti kérelmet előterjeszteni, amennyiben az az előtte folyamatban lévő jogvita megoldásához szükséges. Az érvényesség értékelésére vonatkozó kérelem esetében minden bíróságnak kötelessége előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság elé terjeszteni.

A közúti közlekedésről szóló törvény

- 16 A közúti közlekedésről szóló törvény 157. cikkének (4) bekezdése előírja:

„Az a gépjárművezető, akitől az összes ellenőrző pontját levonták, elveszíti megszerzett vezetői jogosultságát, és köteles vezetői engedélyét a Belügyminisztérium hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervének visszaszolgáltatni.”

- 17 Az említett 157. cikk (5) bekezdésének értelmében az a személy, akit a járművezetéstől eltiltottak, a vezetői engedély visszaszolgáltatását követő hat hónap elteltével engedélyt kaphat, hogy vizsgát tegyen új vezetői jogosultság megszerzése céljából.

- 18 Ugyanezen törvény 171. cikke úgy rendelkezik, hogy a közúti közlekedés biztonságának megóvása céljából alkalmazható közigazgatási kényszerintézkedések sorában szerepel „a vezetői engedély végleges visszavonása attól a személytől, aki nem teljesítette a 157. cikk (4) bekezdése szerinti kötelezettségét”.

- 19 A közúti közlekedésről szóló törvény 189. cikke (5) bekezdése értelmében:

„Jogerősek és nem támadhatók meg bíróság előtt a legfeljebb 50 [BGN] összegű pénzbírságot kiszabó szabálysértési határozatok («nakazatelni postanovleniya»).

A gépjárművezetőnek adható ellenőrző pontokról szóló rendelet

- 20 A gépjárművezetőnek adható ellenőrző pontok maximális számának, azok levonása feltételeinek és szabályainak, valamint az ellenőrző pontok levonásával járó közúti közlekedési szabálysértések jegyzékének meghatározásáról szóló 2007. december 27-i I3-1959. sz. rendelet 2. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A gépjármű-vezetői engedély első alkalommal történő kiállításakor annak jogosultja 39 ellenőrző pontot kap, amelyek levonása a közúti közlekedésről szóló törvény általa történő megsértésének figyelemmel követését szolgálja”.

21 Ugyanezen rendelet 3. cikke (1) és (2) bekezdésének szövege az alábbi:

„(1) Az ellenőrző pontok levonására jogerős szabálysértési határozat [»nakazatelno postanovlenie«] alapján kerül sor.

(2) A büntetések [e] rendeletben meghatározott szabálysértések miatti kiszabása során a szabálysértési határozat rögzíti a levont és a megmaradó ellenőrző pontok számát”.

22 Az említett rendelet 4. cikke (2) bekezdésének értelmében:

„Közlekedési baleset vétkes előidézése esetén további négy ellenőrző pont levonására kerül sor”.

A szabálysértésekről és a szabálysértési büntetésekről szóló törvény

23 A szabálysértésekről és a szabálysértési büntetésekről szóló törvény („Zakon za administrativnite narusheniya i nakazaniya”) 63. cikkének (1) és (2) bekezdése előírja:

„(1) A Rayonen sad [körzeti bíróság] egyesbíróként az ügyet érdemben vizsgálja, és ítélet útján határoz, amelyben a közigazgatási határozatot helyben hagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti. A határozat a felülvizsgálati kérelemben támadható meg az Administrativen sad [közigazgatási bíróság] előtt.

(2) A törvényben meghatározott esetekben a bíróság az eljárást végzéssel megszüntetheti, amely ellen fellebbezésnek van helye [...]”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

24 A. Vinkov egy, Szófiában (Bulgária) található parkolóban tolatás közben összeütközött egy másik személygépkocsival.

25 E balesetet követően annak tárgyában határozatot hozott a Nachalnik Administrativno nakazatelna deynost v otdel „Patna politsia” na Stolichna Direktsia na vatreshnite raboti [a fővárosi belügyi igazgatóság közlekedésrendészeti osztálya szabálysértési ügycsoportjának vezetője], aki megállapította, hogy A. Vinkov „enyhe közlekedési baleset” előidézésében felelős, és 20 BGN összegű pénzbírságot szabott ki rá, továbbá négy ellenőrző pontot vont le tőle.

26 A. Vinkov az említett határozattal szemben fellebbezést nyújtott be a Sofiyski rayonen sad (szófiai kerületi bíróság) előtt, amely e fellebbezést végzésében elfogadhatatlannak nyilvánította és elutasította. E bíróság úgy ítélte meg, hogy a jelen ügyben alkalmazandó rendelkezések, nevezetesen a közúti közlekedésről szóló törvény 189. cikkének (5) bekezdése értelmében és nem támadhatók meg bíróság előtt a legfeljebb 50 BGN összegű pénzbírságot kiszabó szabálysértési határozatok.

27 A. Vinkov e végzést felülvizsgálati kérelemmel támadta meg az Administrativen sad Sofia-grad előtt, amely a közúti közlekedésről szóló törvény 63. cikke értelmében a felülvizsgálati bíróság pénzbírságot kiszabó szabálysértési határozatok tárgyában.

28 Előzetes döntéshozatalra utaló határozatában az említett bíróság megállapítja, hogy a Varhoven administrativen sad (legfelsőbb közigazgatási bíróság) által értelmezett alkalmazandó nemzeti rendelkezésekből az következik, hogy a büntetesként ellenőrző pontok levonását kimondó határozatokkal szemben benyújtott kérelmek, eljáráshoz fűződő érdek hiányában elfogadhatatlannak nyilváníthatók. Ezen utóbbi bíróság ítélezési gyakorlatának értelmében a bolgár szabályozás az ellenőrző pontok levonását nem autonóm szabálysértési bírságként vagy közigazgatási kényszerintézkedésként határozza meg, hanem olyan intézkedésként, amelyet automatikusan alkalmazniuk kell a rendőri szervezeteknek, akik e területhez kapcsolódóan kötött hatáskörrel

rendelkeznek. Következésképpen egy ilyen, a közúti közlekedési szabályok megsértése miatt büntetést kiszabó határozat kizárólag akkor megtámadható, ha 50 BGN-nél magasabb összegű pénzbírságot is kiszab.

- 29 Mindazonáltal az Administrativen sad Sofia-grad kiemeli, hogy a közúti közlekedésről szóló törvény 157. cikke (4) bekezdésének értelmében az összes ellenőrző pont levonása, amely következhet a keresettel meg nem támadható levonó határozatok halmozódásából, azzal az automatikus jogkövetkezéssel jár, hogy a gépjárművezető elveszíti vezetői jogosultságát, és köteles a vezetői engedélyt a Belügyminisztérium hatáskörrel rendelkező szervének visszaszolgáltatni.
- 30 E tényezőkre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja tudni, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó uniós jogi rendelkezésekkel, amelyek kimondják többek között az ítéletek és bírósági határozatok kölcsönös elismerésének elvét (a továbbiakban: a kölcsönös elismerés elve), valamint a közlekedés területére vonatkozó uniós jogi rendelkezésekkel ellentétes-e az, hogy a bolgár jog nem ismeri el ezen, az ellenőrző pontok levonását kiszabó határozatok elleni jogorvoslati jogot.
- 31 Az említett bíróság kiemeli, hogy a nemzeti bíróságok állandó ítélkezési gyakorlata és a bolgár jogelmélet szerint az alapügy tárgyát képező büntetéshez hasonló típusú büntetést kiszabó közigazgatási határozatokat bírósági határozatoknak kell tekinteni. Az ilyen határozatokat elfogadó szervek ugyanis, noha a bírósági rendszernek nem képezik részét, igazságszolgáltatási feladatkörben járnak el.
- 32 Az uniós jog keretében a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy az együttműködési megállapodás 6. cikkének (1) bekezdése, valamint a járművezetéstől való eltiltásról szóló egyezmény 8. cikkének (3) bekezdése rendelkezik annak lehetőségéről, hogy valamely tagállam megtagadja egy másik tagállam által közúti közlekedési szabályok megsértéséért szabálysértési bírságot kiszabó határozat elismerését, amennyiben e tagállamban minden jogorvoslatot kimerítettek.
- 33 Az Administrativen sad Sofia-grad kiemeli, hogy e megállapodás és ezen egyezmény nem alkalmazható Bulgáriában, mert az említett megállapodás nem szerepel a schengeni vívmányok aktusai között, amelyek kötelező erejűek a Bolgár Köztársaság számára, és az említett egyezmény még nem lépett hatályba. Mindazonáltal a fent említett rendelkezéseket a nemzetközi szokásjogi szabály kifejeződésének kell tekinteni, ekként, a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint, azokat alkalmazni kell egy, az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló határozat tekintetében. E vonatkozásban a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság C-286/90. sz., Poulsen és Diva Navigation ügyben 1992. november 24-én hozott ítéletére (EBHT 1992., I-6019. o.) utal.
- 34 Az Administrativen sad Sofia-grad emlékeztet továbbá arra, hogy a kerethatározat 20. cikkének (1) bekezdésében rendelkezik arról, hogy ne ismerjék el az olyan büntetéseket kiszabó határozatokat, amelyek tekintetében nem áll rendelkezésre jogorvoslat valamely, többek között büntetőügyekben hatáskörrel rendelkező bíróság előtt. Ennélfogva, mivel a szóban forgó bolgár szabályozás – a kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint – eltér az e kerethatározat átültetését biztosító nemzeti rendelkezésektől, e bíróságban felmerül az a kérdés, hogy vajon ezen eltérés megengedhető-e, és amennyiben igen, megszorítóan kell-e értelmezni.
- 35 Egy, a kerethatározat értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés előterjesztését illető hatáskörrel kapcsolatban az Administrativen sad Sofia-grad kiemeli, hogy az alapjogvitában eljáró bíróság az utolsó fokon eljáró bíróság. Az Administrativen sad Sofia-grad úgy véli, hogy noha a Bolgár Köztársaság nem tett kifejezett nyilatkozatot a tekintetben, hogy elfogadja a Bíróság az EUSZ 35. cikk (2) bekezdésének értelmében vett hatáskörét előzetes döntéshozatal tekintetében, a 2007. július 24-én hatályba lépő polgári perrendtartás 628. cikkét, amely akként rendelkezik, hogy az utolsó fokon eljáró bíróságok hatáskörrel rendelkeznek előzetes döntéshozatal iránti kérelmet előterjesztésére, az említett EUSZ 35. cikk értelmében a Bíróság hatásköre hallgatólagos elismerésének kell tekinteni.

- 36 Az EUMSZ-nek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatban a kérdést előterjesztő bíróság kijelenti, hogy az EUMSZ 67. cikk (1) bekezdéséből és az EUMSZ 82. cikk (1) bekezdéséből az következik, hogy a kölcsönös elismerés elvének alkalmazása, amelyen a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés alapul, kizárólag az alapvető jogok, köztük a Charta 47. és 48. cikkében és az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 6. cikkében kimondott hatékony jogorvoslathoz való jog tiszteletben tartása mellett valósulhat meg.
- 37 E vonatkozásban az Administrativen sad Sofia-grad emlékeztet arra, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága 1984. február 21-i Öztürk kontra Németország ügyben hozott ítéletében (A. sorozat, 73. szám) úgy ítélte meg, hogy EJEE 6. cikkével nem ellentétes az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló, kis jelentőségű szabálysértések büntetőjogon kívüli kezelése, de a vonatkozó szankciók, amennyiben megtartják az e cikk alkalmazási körébe tartozó büntető jellegüket, e cikk alkalmazási körébe tartoznak. A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság kijelenti, hogy természetesen a jogorvoslathoz való jog alóli, a 7. jegyzőkönyv 2. cikkének (2) bekezdése szerinti kivétel alkalmazható a közúti közlekedési szabályok megsértésén alapuló, kis jelentőségű szabálysértések tekintetében, ám valamely, az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló szabálysértés semmilyen szempont alapján nem minősíthető „csekélynek” a bolgár jogban. Ugyanis, a közúti közlekedésről szóló törvény 189. cikke (5) bekezdésének megfelelően annak meghatározásához, hogy közigazgatási bírságot kiszabó határozat minősíthető-e úgy, hogy súlyos szabálysértésre vonatkozik, és megtámadható-e kereset útján, a kiszabott büntetés összege az egyetlen szempont. E szempont mindazonáltal nem veszi számításba az ellenőrző pontok levonásának jogi következményeit, amely a járművezetéstől való eltiltáshoz is vezethet.
- 38 Végezetül a kérdést előterjesztő bíróság egyes, a közös közlekedéspolitikára vonatkozó uniós jogi rendelkezésekre hivatkozik. Kijelenti, hogy noha ez olyan terület, amelyen belül az Unió és a tagállamok megosztják a hatásköröket, és noha a büntető-eljárásjogi szabályok, így a közúti közlekedési szabályok megsértéséből eredő szabálysértésekre kiszabandó büntetések főszabály szerint a tagállamok hatáskörébe tartoznak, az uniós jog megtiltja az elkövetett szabálysértések súlyához képest aránytalan büntetések elfogadását, mivel az akadályozza a szabad mozgást.
- 39 E megállapításokra tekintettel az Administrativen sad Sofia-grad úgy döntött, hogy az eljárást felfüggeszti, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:
- „1) Úgy kell-e értelmezni az alapeljárásban alkalmazandókhhoz hasonló nemzeti jogi rendelkezéseket, amelyek a valamely közigazgatási hatóság által egy közlekedési baleset előidézésben megnyilvánuló szabálysértés miatt kiszabott pénzbüntetés vagy pénzbírság tárgyában hozott határozat jogkövetkezményeire vonatkoznak, hogy azok összeegyeztethetők a Szerződésekben megállapított rendelkezésekkel, és az azok alapján a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség és/vagy adott esetben a közlekedés területén elfogadott uniós jogi intézkedésekkel?
- 2) Az következik-e a Szerződések rendelkezéseiből, és az azok alapján a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség területén az Európai Unió működéséről szóló szerződés 82. cikke (1) bekezdése második albekezdésének a) pontja szerinti büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel összefüggésben, valamint a közlekedés területén az utóbbi szerződés 91. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerint elfogadott uniós jogi intézkedésekből, hogy *az uniós jog hatálya alá kell vonni az azon közúti közlekedési szabálysértések tekintetében kiszabott büntetéseket*, amelyek az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez csatolt 7. jegyzőkönyv 2. cikke értelmében és azzal összefüggésben „kis jelentőségűnek” tekinthetők?

3) A második kérdésre adandó igenlő válasz esetén a kérdést előterjesztő bíróság az alábbi kérdések megválaszolását kéri:

a) Az uniós jog értelmében vett kis jelentőségű szabálysértésnek minősül-e a közúti közlekedési szabálysértés az alapügy körülményei között, ha egyidejűleg az alábbi körülmények állnak fenn:

- i. a cselekmény közlekedési baleset előidézése, amelynek révén vagyoni károk keletkeztek, azt vétkesen követték el, és az szabálysértésként büntetendő;
- ii. az előírt pénzbüntetés vagy pénzbírság összegénél fogva az annak kiszabásáról rendelkező határozat bírósági úton nem támadható meg, és az érintett személynek nincs lehetősége annak bizonyítására, hogy a neki felrótt cselekményt nem vétkesen követte el;
- iii. a határozatban rögzített mennyiségű ellenőrző pontot a határozat jogerőre emelkedésének automatikus jogkövetkezményeként vonják le;
- iv. a vezetői engedélyek terén kialakított rendszer keretében, amelyben a vezetői engedély kiállításakor bizonyos számú ellenőrző pontot osztanak ki a szabálysértések elkövetésének figyelemmel kísérése céljából, az ellenőrző pontok meg nem támadható szabálysértési határozatok alapján történő levonását is automatikus jogkövetkezményként veszik figyelembe;
- v. Ha a vezetői engedélynek az engedély elvesztése – amely a kezdetben kapott összes ellenőrző pont levonásának automatikus jogkövetkezménye – miatti visszavonását mint kényszerintézkedést bírósági úton megtámadják, akkor nem kerül sor az ellenőrző pontok levonásáról rendelkező meg nem támadható szabálysértési határozatok jogszerűségének közvetett bírósági felülvizsgálatára.

b) Lehetővé teszi-e az EUMSZ 82. cikk, adott esetben az EUMSZ 91. cikk (1) bekezdésének c) pontja és az említett rendelkezések alapján elfogadott intézkedések, valamint a [...] kerethatározat, hogy a bírósági határozatok és ítéletek kölcsönös elismerésének elvét, illetve a közlekedés biztonságát javító intézkedéseket az alapügy körülményei között ne alkalmazzák a *pénzbüntetésnek vagy pénzbírságnak az uniós jog szerint „kis jelentőségűnek” minősíthető közúti közlekedési szabálysértés miatti kiszabásáról rendelkező határozatra*, mert a tagállam úgy rendelkezett, hogy a büntetőügyekben is hatáskörrel rendelkező bíróság előtti megtámadhatóságnak és a nemzeti jognak a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó vád esetén igénybe vehető jogorvoslatra vonatkozó közigazgatási jogi rendelkezései alkalmazhatóságának a követelményeit figyelmen kívül kell hagyni?

4) A második kérdésre adandó nemleges válasz esetén a kérdést előterjesztő bíróság az alábbi kérdés megválaszolását kéri:

Lehetővé teszi-e az EUMSZ 82. cikke, adott esetben az ugyanezen szerződés 91. cikke (1) bekezdésének c) pontja és az említett rendelkezések alapján elfogadott intézkedések, valamint a [...] kerethatározat, hogy a bírósági határozatok és ítéletek kölcsönös elismerésének elvét, illetve a közlekedés biztonságát javító uniós jogi intézkedéseket a tagállam mérlegelése alapján – mivel egy normatív aktusban úgy rendelkezett, hogy a büntetőügyekben is hatáskörrel rendelkező bíróság előtti megtámadhatóságnak és a nemzeti jognak a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó vád esetén igénybe vehető jogorvoslatra vonatkozó közigazgatási jogi rendelkezései alkalmazhatóságának a követelményeit figyelmen kívül kell hagyni – ne alkalmazzák a pénzbüntetés vagy pénzbírság közúti közlekedési szabálysértés miatti kiszabásáról rendelkező határozatra, miközben a határozat tekintetében az alapügy körülményei között egyidejűleg a következők állapíthatók meg:

a) a cselekmény közlekedési baleset előidézése, amelynek révén vagyoni károk keletkeztek, azt vétkesen követték el, és az szabálysértésként büntetendő;

- b) az előírt pénzbüntetés vagy pénzbírság összegénél fogva az annak kiszabásáról rendelkező határozat bírósági úton nem támadható meg, és az érintett személynek nincs lehetősége annak bizonyítására, hogy a neki felrőtt cselekményt nem vétkesen követte el;
- c) a határozatban rögzített mennyiségű ellenőrző pontot a határozat jogerőre emelkedésének automatikus jogkövetkezményeként vonják le;
- d) a vezetői engedélyek terén kialakított rendszer keretében, amelyben a vezetői engedély kiállításakor bizonyos számú ellenőrző pontot osztanak ki a szabálysértések elkövetésének figyelemmel kísérése céljából, az ellenőrző pontok meg nem támadható szabálysértési határozatok alapján történő levonását is automatikus jogkövetkezményként veszik figyelembe;
- e) ha a vezetői engedélynek az engedély elvesztése – amely a kezdetben kapott összes ellenőrző pont levonásának automatikus jogkövetkezménye – miatti visszavonását mint kényszerintézkedést bírósági úton megtámadják, akkor nem kerül sor az ellenőrző pontok levonásáról rendelkező meg nem támadható szabálysértési határozatok jogszerűségének közvetett bírósági felülvizsgálatára”.

A Bíróság hatásköréről

- 40 Kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az EUMSZ 67. cikket, az EUMSZ 82. cikket és az EUMSZ 91. cikk (1) bekezdésének c) pontját, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó uniós jogi rendelkezéseket akként kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes a Bulgáriában alkalmazandóhoz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely nem ismeri el a közúti közlekedési szabályok megsértéséből eredő, „kis jelentőségűnek” minősített szabálysértések tekintetében büntetést kiszabó határozatokkal szembeni jogorvoslati jogot, még akkor sem, ha e határozatok nem csupán csekély összegű pénzbüntetést szabnak ki, de az ellenőrző pontok levonását is kimondják.
- 41 Az EUM-Szerződés azon rendelkezéseivel kapcsolatban, amelyeknek a bíróság az értelmezését kéri, meg kell állapítani, hogy mivel e valamennyi rendelkezésnek kizárólag az uniós intézmények a címzettjei, és közülük egy sem vonatkozik a közúti közlekedési szabályok megsértéséből eredő szabálysértésekre alkalmazandó büntetések rendszerére, ezek az alapjogvitában nem alkalmazhatók.
- 42 Az EUMSZ 67. cikk nyitja meg ugyanis az említett szerződés „A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségről” szóló V. címének „Általános rendelkezések” című 1. fejezetét. E cikk határozza meg az említett térség teljes megvalósítását célzó uniós intézmények fellépésének tárgyát, célját és alapszabályait. Az ugyanezen cím alatt, a 4. fejezetben található, a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről szóló EUMSZ 82. cikk, ugyancsak kimondja, hogy mely eszközöket kell az uniós jogalkotónak elfogadnia a tagállamok között büntetőügyekben folytatott teljes körű együttműködés megvalósításának céljából, és kimondja azt a szabályt, mely szerint ezen együttműködésnek a kölcsönös elismerés elvén kell alapulnia.
- 43 Az EUM-Szerződés közlekedésnek szentelt VI. címe alatt található EUMSZ 91. cikk (1) bekezdésében kimondja, hogy mely intézkedéseket kell az uniós intézményeknek elfogadniuk a közös közlekedéspolitikára bevezetése céljából. Nem állít fel egyetlen szabályt sem a közúti közlekedési szabályok megsértéséből eredő szabálysértések büntetése tárgyában.
- 44 Márpedig, amint az az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel egy előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés megválaszolására, amennyiben az uniós jogszabály, amelynek értelmezését a Bíróságtól kéri, semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy az alapjogvita tárgyával, és az említett rendelkezések nem alkalmazhatók az alapjogvita tekintetében (lásd főként a C-245/09. sz. Woningstichting Sint Servatius ügyben 2009. október 1-jén hozott ítélet [EBHT 2009., I-9021. o.] 43. pontját és a C-245/09. sz. Omalet-ügyben 2010. december 22-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-13771. o.] 11. pontját).

- 45 Ennélfogva az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések az EUMSZ 67. cikkre, EUMSZ 82. cikkre és EUMSZ 91. cikk (1) bekezdése c) pontjára vonatkozó részükben elfogadhatatlanok.
- 46 Ami a másodlagos jogi aktusokat illeti, a kérdést előterjesztő bíróság, végzésének indokolásában az együttműködési megállapodásra, a járművezetéstől való eltiltásról szóló egyezményre, valamint a kerethatározatra utal.
- 47 E vonatkozásban mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy ezen aktusok jogalapját az EU-Szerződés lisszaboni szerződéssel történt módosítást megelőző szövegének VI. címe alatt található rendelkezések képezik.
- 48 Márpedig, amint az az EU-Szerződés 35. cikkének (1) és (2) bekezdéséből következik, a Bíróság csak akkor rendelkezett hatáskörrel kerethatározatok és határozatok érvényességére és értelmezésére vonatkozó, valamint a VI. cím alapján létrejött egyezmények értelmezésére vonatkozó előzetes döntések meghozatalára, ha az érintett tagállam nyilatkozatával elfogadja az említett hatáskört.
- 49 Megállapítható e tekintetben, hogy a Bolgár Köztársaság ilyen nyilatkozatot nem tett. Továbbá egy olyan belső rendelkezés, mint amilyen a polgári perrendtartás 628. cikkének (1) bekezdése, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság utal, és amely lényegében csupán megismétli az EUMSZ 267. cikkben foglaltakat, semmi esetre sem tekinthető egy ilyen nyilatkozattal egyenértékűnek.
- 50 Egyébiránt az EUM-Szerződés átmeneti rendelkezésekről szóló 36. jegyzőkönyvének 10. cikkéből az következik, hogy a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt elfogadott jogi aktusok tekintetében az Európai Unióról szóló szerződésnek a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt hatályos szövege VI. címében az Európai Unió Bíróságára ruházott hatáskörök változatlanok maradnak abban az esetben is, ha azok elfogadására az Európai Unióról szóló szerződés korábbi 35. cikke (2) bekezdésének értelmében került sor.
- 51 A fentiekből az következik, hogy a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem megválaszolására azon részében, amely az együttműködési megállapodásra, a járművezetéstől való eltiltásról szóló egyezményre, valamint a kerethatározatra vonatkozik.
- 52 Határozatának indokolásában a kérdést előterjesztő bíróság említi a valamely tagállamban a közúti közlekedési szabályok megsértéséből eredő szabálysértésekre vonatkozólag hozott határozatok kölcsönös elismerésének elvét is, és megállapítja, hogy álláspontja szerint az uniós joggal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely nem ismeri el az ellenőrző pontok levonását kiszabó határozatokkal szembeni jogorvoslati jogot.
- 53 E tekintetben mindazonáltal elegendő azt megállapítani, hogy egy ilyen elv még hipotetikusán is kizárólag határon átnyúló, valamely határozatnak a meghozatal helye szerinti tagállamtól eltérő tagállam általi elismerésre vonatkozó eljárásokat érinthet.
- 54 A jelen ügyben az alapjogvita tisztán belső jellegű. Olyan személyre vonatkozik ugyanis, aki a Bolgár Köztársaság területén rendelkezik lakóhellyel, és megtámadta azt a határozatot, amellyel e tagállam hatóságai őt ugyanezen tagállamban történt közúti közlekedési balesetet követően megbüntették. Ennélfogva a kölcsönös elismerés említett elvének értelmezése ezen jogvita megoldása szempontjából egyáltalán nem bír relevanciával.
- 55 Egyebekben a kérdést előterjesztő bíróságban felmerül, hogy az uniós joggal ellentétesek-e az alapügy tárgyát képező bolgár jogi rendelkezések, amennyiben azok az EJEE 6. cikk, valamint a Charta 47. és 48. cikke által kimondott hatékony jogorvoslatihoz való jog sérelmét valósítják meg.

- 56 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az alapvető jogok védelméből eredő követelmények minden olyan esetben kötik a tagállamokat, amikor az uniós jogot kell alkalmazniuk (lásd a C-339/10. sz., *Asparuhov Estov és társai* ügyben 2010. november 12-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-11465. o.] 13. pontját, a C-457/09. sz. *Chartry*-ügyben 2011. március 1-jén hozott ítélet [EBHT 2011., I-819. o.] 25. pontját, valamint a C-483/11. és C-484/11. sz., *Boncea és társai* ügyben 2011. december 14-én hozott ítélet 29. pontját).
- 57 Továbbá a Charta 51. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy e Charta rendelkezéseinek címzettjei az Unió intézményei, amennyiben az Unió jogát hajtják végre, az EUSZ 6. cikk (1) bekezdése értelmében, amely a Chartának ugyanolyan jogi kötőerőt, tulajdonít, mint a Szerződéseké, a Charta nem telepít új hatáskört az Unióra.
- 58 Ennélfogva az EUMSZ 267. cikk keretében benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretében, ha egy nemzeti szabályozás nem tartozik az uniós jog alkalmazási körébe, a Bíróságnak az előzetes döntéshozatali eljárásban meg kell adnia minden értelmezési segítséget, hogy a nemzeti bíróság meg tudja állapítani e szabályozásnak – többek között a Chartából eredő – alapvető jogokkal való összeegyeztethetőségét (lásd ebben az értelemben a C-299/95. sz. *Kremzow*-ügyben 1997. május 29-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-2629. o.] 15. pontját, valamint a C-256/11. sz., *Dereci és társai* ügyben 2011. november 15-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-11315. o.] 72. pontját).
- 59 A jelen esetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból nem következik, hogy a nemzeti szabályozás egy, az uniós jogot végrehajtó intézkedés lenne, vagy más módon kapcsolódna ez utóbbihoz. Ennélfogva a Bíróság hatásköre nem állapítható meg a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem a hatékony jogorvoslathoz való alapvető jogra vonatkozó részének megválaszolására (lásd a fent hivatkozott *Asparuhov Estov és társai* ügyben hozott ítélet 25. és 26. pontját, valamint a *Boncea és társai* ügyben hozott ítélet 34. pontját).
- 60 A fentiek összességéből az következik, hogy az Administrativen sad Sofia-grad által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmet elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

A költségekről

- 61 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

Az Administrativen sad Sofia-grad (Bulgária) által a 2010. december 27-i határozat útján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-27/11. sz. ügy) elfogadhatatlan.

Aláírások